

psie
potrzeby

Życie z psem To wspaniała przygoda! Choć nie zawsze łatwa.

Decydując się na wzięcie czworonoga pod swój dach, musimy mieć świadomość dzielących nas różnic gatunkowych. Choć z zasady wiele nas łączy, to spora część psich potrzeb jest od naszych skrajnie odmienna. Aby lepiej zrozumieć i zadbać o swojego podopiecznego, warto poznać jego spojrzenie na świat.

Magdalena Giełt

Wszystkie psie potrzeby są ze sobą silnie połączone, a niezaspokojenie choćby jednej z nich może być powodem silnej frustracji i wielu problemów. Nie bez powodu wizyta behawiorysty zaczyna się od pytań dotyczących jedzenia, snu czy aktywności. Często za agresją, reaktywnością lub innym trudnym zachowaniem, stoi jakaś niezaspokojona potrzeba.

Każde zwierzę powinno być wolne od pragnienia, głodu, bólu, niewygody, chorób i strachu. **Niedopuszczalne jest utrzymywanie zwierzęcia w warunkach sprzecznych z jego naturą.**

To jednak zupełne minimum.

Psy to skomplikowane istoty, które podobnie do ludzi mają silne pragnienie bezpieczeństwa czy kontaktów społecznych. Do tego dochodzą potrzeby typowe dla ich gatunku i rasy. Całość można przedstawić w postaci schematu, podobnego do piramidy potrzeb Masłowa. Dopiero zadbanie o wszystkie elementy sprawi, że pies będzie naprawdę szczęśliwy!

Decydując się na psa, musimy być świadomi jego potrzeb oraz własnych możliwości i preferencji. Kupujmy i adoptujmy odpowiedzialnie.

Magdalena Giełent

piramida psych potrzeb

potrzeby fizjologiczne

Jedzenie i picie

Nawodnienie

Woda to podstawa! Przyjmuje się, że pies powinien wypijać jej **dziennie ok. 50-60 ml na 1 kg masy ciała**. Oczywiście, po intensywnej zabawie lub podczas upałów będzie pić więcej. Zadbaj o to, żeby psiak miały stały dostęp do miski z czystą wodą, a na dłuższe spacery zabieraj ze sobą butelkę, poidelko lub składaną miseczkę.

Jakość pokarmu

Jedzenie jest paliwem dla całego organizmu - zarówno jelit, jak i mózgu. Pokarm nudny, niesmaczny i przede wszystkim źle zbilansowany, będzie powodować gorsze samopoczucie i problemy behawioralne - jedzenie odpadków znalezionych na spacerze, podkradanie jedzenia ze stołu, nerwowość, a nawet skłonność do agresji. Długoterminowo, źle zbilansowana dieta będzie prowadzić do problemów zdrowotnych, chorób, a nawet skrócenia długości życia.

Magdalena Giełt

Kaloryczność i skład pokarmu powinny być dobrane do potrzeb konkretnego psa - jego wieku, rozmiaru, aktywności i stanu zdrowia (choroby, alergie pokarmowe).

Rynek produktów dla psów jest bardzo bogaty i bez trudu można znaleźć pokarm odpowiedni dla swojego psiaka. Do wyboru mamy **karmy suche i mokre**, dedykowane psom o konkretnych potrzebach. Decydując się na karmę komercyjną, warto unikać tanich karm marketowych, których głównym składnikiem są zboża i inne wypełniacze. Stawiamy na produkty bogate w mięso i jak najmniej przetworzone. Dotyczy to zarówno karmy bytowej, jak i smakołyków. W ramach smaczków lepiej wybrać suszone mięso i naturalne gryzaki, zamiast zbożowych treserek.

Głowa boli od nadmiaru opcji? Sprawdź stronę **KarmoPedia.pl**. Znajdziesz w niej ranking karm, przydatne kalkulatory i informacje o żywieniu psów.

Na popularności zyskują też diety domowe - **surowe (tzw. BARF) i gotowane (tzw. BACF)**. Ta opcja jest korzystniejsza z perspektywy psa (smak i właściwości odżywcze), ale wymaga większej wiedzy i zaangażowania ze strony opiekuna, a przeważnie również pomocy dietetyka.

Karmienie psa resztkami ze stołu nie jest dobrym pomysłem. Pies to nie człowiek! Różni nas zapotrzebowanie na kalorie i poszczególne składniki odżywcze. Ważnym elementem ludzkiej diety są węglowodany, tymczasem psy praktycznie ich nie potrzebują - dla nich kluczowa jest duża ilość białek i tłuszczu.

Dagmara Selent

zalety

wady

karma sucha

przystępna cenowo,
łatwa w przechowywaniu,
zajmuje mało miejsca,
szybkie i wygodne podanie,
wygodna w treningu i zabawie

najgorsze wartości odżywcze,
zazwyczaj mało smakowita

karma mokra

smakowita,
dobre wartości odżywcze,
łatwa w przechowywaniu,
szybkie i wygodne podanie,
można wykorzystać w zabawie

najdroższa opcja,
nie da się jej wykorzystać
w treningu,
ciężar puszek może być
problematyczny w podróży

dieta BARF/BACF

bardzo smakowita,
wspaniałe wartości odżywcze,
możliwość dostosowania do
indywidualnych potrzeb psa,
można wykorzystać w treningu
i zabawie

może być droga (szerokie
widełki cenowe),
wymaga wiedzy, by ją dobrze
zbilansować,
długi czas przygotowania,
trudniejsza w przechowywaniu,
niewygodna przy treningu,
niewygodna w podróży

Ludzie lubią jedzenie przyprawione, smażone - wszystko to może powodować problemy trawienne u psa. Niektóre produkty, takie jak **czekolada, winogrona, awokado, cebula czy ksylitol, są trujące dla naszych czworonożnych przyjaciół.** Oczywiście nie ma problemu w tym, żeby podzielić się z psem kawałkiem jabłka, które właśnie jesz. Jednak zanim go czymś poczęstujesz, upewnij się, że nie będzie to dla niego szkodliwe.

Dagmara Selent

Częstotliwość posiłków

Wielkość i częstotliwość posiłków zależy od konkretnego psa. Nie ma jednej reguły. Szczeniakom w wieku 6-8 tygodni podaje się 4-5 posiłków dziennie. Z wiekiem ta ilość maleje i dorosłego psa karmi się przeważnie **2-3 razy dziennie**. Zdarzają się jednak osobniki, które lubią jeść tylko raz dziennie! Obserwuj swojego pupila i dostosuj ilość posiłków oraz porę karmienia do jego potrzeb i preferencji.

Sposób podania

Dla psa ważne jest nie tylko to, co i kiedy dasz mu do jedzenia, ale również jak to podasz.

Przede wszystkim, **każdy ma prawo jeść w spokoju**. Na czas posiłku, umieść miskę w cichym miejscu i zadбай o to, żeby nikt z domowników wtedy nie przeszkadzał i nie przechodził w pobliżu. Korytarz czy pokój przejściowy nie jest dobrym wyborem.

Nie karm kilku psów z jednej miski! Nawet, jeśli to szczeniaki. Nie wkładaj rąk do miski i nie zabieraj psu jedzenia!

Takie działania mogą zaburzyć poczucie bezpieczeństwa i doprowadzić do problemu z obroną zasobów. W obawie przed utratą pokarmu, pies zacznie go bronić. Jeśli chcesz tego uniknąć, pokaż psu, że nikt nie stanowi dla niego zagrożenia. Możesz wydać mu część posiłku z ręki lub dorzucić kilka ekstra chrupków, jak poprzednie zostaną zjedzone. Twoje dłonie dają jedzenie, a nie zabierają! Brudne naczynie zabierz do umycia dopiero wtedy, gdy pies przestanie się nim interesować.

Dagmara Selent

Pamiętaj o **potrzebie zdobywania pokarmu**. Pies to drapieżnik, który w przeszłości musiał samodzielnie zdobyć posiłek. U niektórych osobników ta potrzeba wciąż jest silna, a jedzenie z miski jest dla nich zwyczajnie nudne. Mogą wtedy sprawiać wrażenie „niejadków”. Zanim zmienisz karmę, podaj część posiłku w ciekawy sposób, np. na macie węchowej.

Sen i odpoczynek

Dorosły pies śpi ok. **14-16 godzin na dobę**. Ta ilość jest mu niezbędna do odpowiedniej regeneracji! Szczenięta i psi seniorzy potrzebują snu jeszcze więcej - nawet do **20 godzin** na dobę.

Wagmara Selent

Żeby sen był kompletny i dobrze pełnił swoją rolę, konieczne jest wejście w **fazę REM**. Jest to szczególnie ważne dla funkcji poznawczych i pełni istotną rolę w procesie uczenia się i zapamiętywania. **To właśnie niedobór snu jest częstą przyczyną nerwowości i nadpobudliwości**. Jeśli pies sprawia wrażenie takiego, którego nie da się zmęczyć, być może jest właśnie... Zbyt zmęczony.

Zadbaj o wygodne, duże legowisko, na którym pies będzie mógł leżeć wyciągnięty na boku (ta pozycja jest niezbędna do wejścia w fazę REM). Ważne, żeby poślanie leżało w spokojnym miejscu, w którym żaden z domowników nie będzie przeszkadzać i przerywać psu odpoczynku. Istotna jest też komfortowa temperatura. Większość psów czuje się najlepiej, gdy w pomieszczeniu panuje 14-18°C, ale psie preferencje potrafią się w tej kwestii znacznie różnić. Jak zwykle - obserwuj swojego pupila.

Niektóre czworonogi bardzo lubią norki i cenią sobie możliwość schowania się w ciasnym, ciemnym zakamarku. W takim przypadku osłoń klatkę kocem lub dedykowanym pokrowcem, albo wybierz legowisko z daszkiem. Możesz też położyć psu kocyk, w którym będzie mógł się zakopać.

Psy to istoty społeczne i przeważnie **lubią odpoczywać blisko członków rodziny**. Większość z nich będzie najszcześniejsza dzieląc miejsce spanka z opiekunem. Dotyczy to szczególnie szczeniaków, które wyjątkowo mocno potrzebują towarzystwa. Jeśli nie masz na ochoty na sierść w pościeli i częste pobudki (psy to straszne wiercipięty), umieść legowisko niedaleko łóżka, żeby psiak czuł Twoją obecność. Niektóre psy wolą jednak w nocy wędrować i zmieniać miejsce do spania. Jeśli możesz, zostaw otwarte drzwi, żeby to umożliwić.

Dagmara Selent

Oddawanie moczu i kału

Psy to jedyny gatunek zwierząt, który nie może samodzielnie spełniać swoich potrzeb fizjologicznych. Są w tej kwestii w pełni zależne od swoich opiekunów. Dlatego to Ty musisz dbać o to, żeby wychodzić z psem na dwór tak często, jak on tego potrzebuje.

Dorosły pies nie powinien wstrzymywać swoich potrzeb przez dłużej niż 8-10 godzin. Trzy spacerów w ciągu dnia to absolutne minimum!!!

Szczeniaki muszą wychodzić za potrzebą dużo częściej - po każdej drzemce, zabawie, posiłku czy intensywnej emocjach. „Wyjścia techniczne” konieczne są nawet co dwie godziny, również w nocy.

Rozmnażanie

Jedna z podstawowych potrzeb wszystkich istot żywych. W przypadku psów - jedna z najbardziej problematycznych z perspektywy człowieka.

Ze względów etycznych, **nie powinniśmy doprowadzać do niekontrolowanego rozrodu**. Schroniska pękają w szwach, a wiele psów spędza w nich całe życie, czekając na dom, do którego nikt ich ostatecznie nie zabierze.

Dagmara Selent

Suka wcale nie musi mieć w swoim życiu „przynajmniej jednego miotu”. To stary i szkodliwy mit, który tylko nasila problem bezdomności. Suczki nie planują świadomie macierzyństwa. Psy to nie ludzie, i do życiowego spełnienia nie muszą sprawdzić się w roli rodzica.

Popęd płciowy szczególnie uwypukla się w okresie dojrzewania, ale u niekastrowanych psów i suczek może pozostać silny nawet po tym czasie. Brak możliwości obniżenia napięcia powoduje frustrację i pojawianie się różnych niepożądanych zachowań, takich jak ucieczki, wokalizacja i kopulowanie na przedmiotach. U suk pojawia się też ciąża urojona, a u samców - nadpobudliwość i skłonności do rywalizacji.

Najskuteczniejszą metodą na zmniejszenie popędu seksualnego oraz zapobieganie niechcianym ciążyom jest **kastracja**. Zabieg ten wykonuje się zarówno na psach, jak i sukach, a polega on na usunięciu gonad (jąder lub jajników). Dodatkową zaletą jest wyeliminowanie lub zmniejszenie ryzyka niektórych chorób, w tym nowotworów. Niestety, **kastracja ma też swoje wady** i niesie ze sobą pewne zagrożenia. Niektóre problemy behawioralne mogą się dodatkowo nasilić po wykonaniu zabiegu.

Decyzja o kastracji powinna być dobrze przemyślana. Najlepiej zasięgnąć porady u behawiorysty i lekarza weterynarii.

Wagmara Selent

potrzeba

bezpieczeństwa

Rutyna

Psy **kochają** swoje małe rytuały. Codzienne schematy, wyraźne granice i stałe zasady panujące w domu sprawiają, że świat jest dla nich przewidywalny. A przewidywalność daje poczucie bezpieczeństwa. Brak stabilizacji może powodować stres, nerwowość, a nawet nasilać lęk separacyjny. Codzienne dbaj o:

- 🐾 stałe pory i miejsce posiłków,
- 🐾 stałe pory i długości spacerów,
- 🐾 stałe pory na zabawę i sen,
- 🐾 wyznaczone miejsce do odpoczynku,
- 🐾 znane trasy spacerowe,
- 🐾 niezmiennie zasady panujące w domu i poza nim.

Podczas urlopu i podróży, warto zachować tyle elementów rutyny, ile możemy. Zabierz ze sobą psie poślanie, nie wprowadzaj nagle nowej karmy, spróbuj wychodzić o znanych psu porach.

Oczywiście, każdy pies jest inny. Niektóre potrzebują więcej nowości, np. różnych tras spacerowych i ciekawych miejsc do eksploracji, inne są mniej elastyczne i gorzej znoszą zmiany. Obserwuj swojego czworonoga i dostosuj plan dnia pod Wasze potrzeby.

Dagmara Selent

Miejsce wypoczynku

Niezależnie od tego, czy pozwalasz psu wchodzić na kanapę, czy nie, zadбай o to, żeby miał też swoje własne, „święte” miejsce. Kąt, w którym nikt mu nie będzie przeszkadzać. Może to być klatka kennelowa, legowisko lub inne miejsce, które lubi pies. Ważne, żeby nikt go tam nie zaczepiał i nie budził. Ma to być bezpieczny azyl, w którym będzie mógł się w pełni zrelaksować lub ukryć, gdy będzie potrzebował samotności (np. podczas wizyty gości). Azyl ma się kojarzyć psu wyłącznie z miłymi rzeczami. Pies ma się czuć w nim w 100% bezpiecznie. **Dlatego nigdy nie wysyłamy go tam za karę!** Jeśli bezpieczną kryjówką psa jest klatka, nie zamykaj go w niej za to, że narozrabiał!

Relacja z opiekunem

Opiekun jest najważniejszą istotą w życiu psa. To człowiek decyduje o każdym aspekcie jego funkcjonowania i jest źródłem wszystkich dobrych rzeczy, które go spotykają (jedzenie, zabawa, spacer, kontakt socjalny). To bardzo ważne, żeby relacja psa i człowieka opierała się na **pozytywnych doświadczeniach**. Twój podopieczny musi czuć, że może Ci ufać i ma w Tobie oparcie, szczególnie w sytuacjach, których nie rozumie, takich jak przeprowadzka, wizyta u weterynarza czy wyjście do kawiarni. Pies, który czuje się bezpiecznie w obecności swojego człowieka, odważniej kroczy przez życie. Dzięki temu jest spokojniejszy, bardziej zrównoważony i sprawia mniej problemów behawioralnych. **Wszystkim żyje się lepiej!**

Dagmara Selent

Jak być najlepszym psim przewodnikiem?

- ✓ Baw się i trenuj z psem.
 - ✓ Głaszcz i drap, jak lubi.
 - ✓ Szanuj jego granice i respektuj odmowę.
 - ✓ Pozwól na odrobinę decyzyjności.
 - ✓ Bądź łagodny i cierpliwy, ale konsekwentny.
 - ✓ Trzymaj się wyznaczonych zasad i granic.
 - ✓ Wyrażaj się jasno i zrozumiale.
 - ✓ Nagradzaj za dobre zachowanie, chwal dużo i chętnie.
 - ✓ Pozwól psu być psem, dbaj o jego potrzeby rasowe.
 - ✓ Naucz się podstaw psiej komunikacji.
-
- ✗ Nie krzycz! Nie bij! Nie szarp!
 - ✗ Nie posądzaj psa o złośliwość.
 - ✗ Nie mów za dużo.
 - ✗ Nie pozwalaj nikomu przekraczać granic Twojego psa.
 - ✗ Nie pozwalaj obcym ludziom na głaski.
 - ✗ Nie zmieniaj co chwilę panujących w domu reguł.
 - ✗ Nie rozpuszczaj - jasne granice są potrzebne.
 - ✗ Nie wrzucaj psa w zbyt trudne dla niego sytuacje.
 - ✗ Nie wymagaj od psa czegoś, z czymś sobie nie radzi.
 - ✗ Nie uzależniaj psa od siebie.

Magdalena Giełt

potrzeby socjalne

Pies to **istota socjalna** i do dobrego samopoczucia potrzebuje kontaktu z innymi. Braki w socjalizacji mogą prowadzić do wielu problemów behawioralnych, związanych z frustracją, lękiem lub agresją.

Opiekun

Mówi się, że pies to najlepszy przyjaciel człowieka. Ta fraza powinna działać w obie strony. To Ty, jako opiekun, powinieneś być **najlepszym przyjacielem swojego psa**. Ucz się go i staraj się zrozumieć. Naucz się jego języka i poznaj komunikaty, które Ci wysyła. Dbaj o psie potrzeby i fajny kontakt socjalny.

Nie szcudź na pochwałach i pieszczotach. Rozdawaj głaski za darmo. Niech czas spędzony z Tobą będzie dla psa najlepszy! **Super-turbo-ekstra!** Wspólne zabawy, nauka, treningi i aktywne spacerki - to wszystko buduje i wzmacnia Waszą relację.

Bądź miły, ciekawy, przewidywalny, trzymaj się wyznaczonych zasad, nie stosuj przemocy fizycznej ani psychicznej - i wszystko będzie cacy.

Dagmara Selent

Lone psy

Każdemu do szczęścia potrzebny jest kontakt z innymi przedstawicielami swojego gatunku. W tej kwestii psy są bardzo podobne do ludzi - jedne bardziej ekstrawertyczne, inne potrzebują więcej spokoju. Trzeba jednak wiedzieć, że nie wszystkie psy są z założenia swoimi przyjaciółmi. Nasze czworonogi też mają swoje preferencje i nie z każdym się dogadają.

W relacjach z innymi psami liczy się jakość, nie ilość. Lepsze jest niewielkie, ale stałe grono kumpli, przy których nasz pupil czuje się bezpiecznie, niż codzienne spotkania z obcymi.

Psy porozumiewają się ze sobą już w **dużej odległości**, a szybkie podejście do obcego osobnika nie jest dla nich czymś naturalnym. Poznając się, skracają dystans **stopniowo i po łuku**, a jeśli mają wybór, często decydują się odejść. Podchodzenie na wprost i mijanie się w ciasnym przejściu jest dla psów bardzo niekomfortowe, dlatego starajmy się unikać takich sytuacji. Obce psy nie mają potrzeby „witania się” ze sobą na chodniku. Pomyśl - Ty też nie masz ochoty przytulać się do każdej spotkanej na mieście osoby.

Co ważne - psy są z natury bardziej zachowawcze i potrzebują więcej czasu niż ludzie, żeby poczuć się przy kimś swobodnie. **Obce psy prawie nigdy się ze sobą nie bawią**, nawet jeśli czasem ich zachowanie zabawę przypomina.

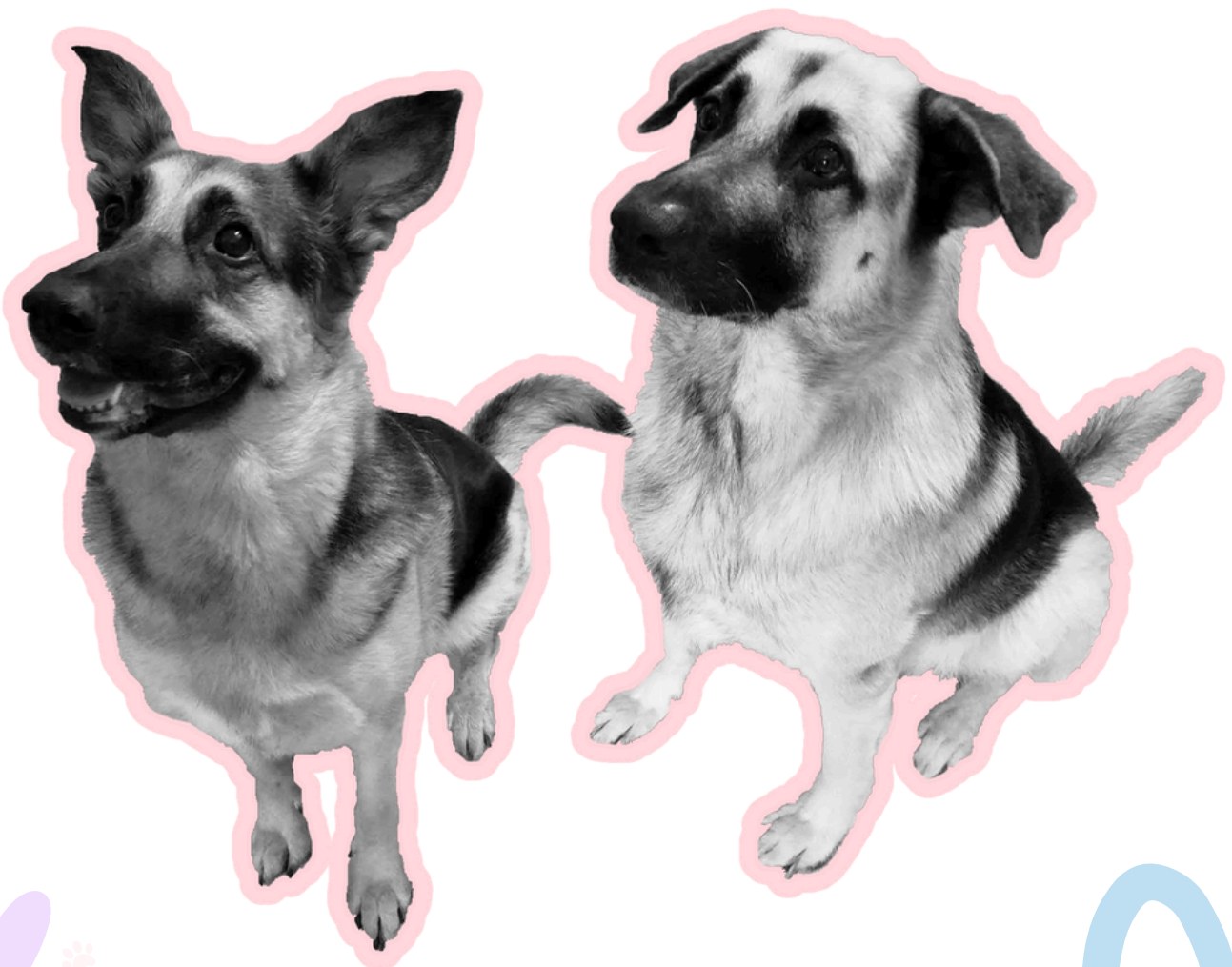
Dagmara Selent

Szaleńcze bieganie i merdający ogon nie muszą oznaczać dobrego samopoczucia! Z tego względu korzystanie z zamkniętych **wybiegów** nie jest dobrym pomysłem - wrzucenie grupy obcych sobie psów na ograniczony teren, bez możliwości odejścia, jest proszeniem się o kłopoty. W takich miejscach często pewne sobie psy gnębią mniej asertywne osobniki.

Co zamiast tego?

- 🐾 Zaplanowane spotkania z wybranymi psami.
- 🐾 Stworzenie stałej grupy psich kumpli.
- 🐾 Spacerzy równoległe.
- 🐾 Spacerzy socjalizacyjne pod okiem behawiorysty.
- 🐾 Nauka mijania i ignorowania obcych psów na spacerze.

Wagmara Selent

potrzeby gatunkowe i rasowe

Część ludzkich i psich potrzeb jest do siebie zbliżona. Nie możemy jednak zapominać o tym, że jesteśmy innymi gatunkami i posiadamy cechy charakterystyczne tylko dla nas. Choć sporo osób o tym zapomina, **pies to drapieżnik** i wiele jego potrzeb wynika właśnie z tego faktu. Potrzeby te są ze sobą ściśle powiązane i ciężko jest je od siebie oddzielić, ale spróbujemy część wyodrębnić i opisać.

Do najważniejszych należą **aktywność fizyczna i stymulacja umysłowa**. Ich niezaspokojenie może prowadzić do nudy i ogromnej frustracji, a te z kolei są powodem wielu problemów behawioralnych, a nawet zachowań kompulsywnych i stereotypowych, takich jak:

- 🐾 nadmierna wokalizacja,
- 🐾 podgryzanie,
- 🐾 niszczenie przedmiotów,
- 🐾 oddawanie moczu w domu,
- 🐾 ciągnięcie na smyczy,
- 🐾 kopanie dziur w ogródku,
- 🐾 gonienie własnego ogona,
- 🐾 łapanie cieni lub nieistniejących much,
- 🐾 bieganie tam i z powrotem po jednej trasie,
- 🐾 nadmierne wylizywanie się i drapanie.

Dagmara Selent

Aktywność fizyczna

Psy są stworzone do ruchu! Dzikie psowate poruszają się swobodnie na otwartych przestrzeniach, a ich codzienne funkcjonowanie skupione jest przede wszystkim na zdobywaniu pokarmu, wyszukiwaniu go i czynnościach związanych z polowaniem oraz troską o inne potrzeby. Aktywność fizyczna jest niezbędna do zachowania **sprawności ciała** oraz **zdrowego umysłu**. Podczas ruchu wydzielana jest m.in. serotonina, która odpowiada za dobry nastrój. Bez odpowiedniej dawki ruchu, pies wpada we frustrację.

Szybka rundka na siku wokół bloku to za mało! Wypuszczenie psa na ogród, żeby sobie pobiegał, też nie załatwi sprawy.

Każdego dnia, pies wymaga przynajmniej jednego, długiego spaceru. Bez względu na pogodę! Czas i pokonany dystans zależą od rasy, wieku i stanu zdrowia psa, ale **30 min** na jedno wyjście to absolutne minimum. Większość psów będzie potrzebować **min. 1 godziny**, ale są rasy (sportowe, myśliwskie), które muszą ruszać się jeszcze więcej. Decydując się na psa, weź to pod uwagę.

a Selent

Stymulacja umysłowa

Wychodząc z psem na spacer robimy to nie tylko po to, żeby się „wybiegał”. Bardzo silną potrzebą u psowatych jest stymulacja umysłowa. Wynika ona z pierwotnej potrzeby zdobywania pokarmu i eksploracji otoczenia, ale również z przeznaczenia konkretnych ras. Niektóre hodowane były w celu wykonywania konkretnych zadań i do współpracy z człowiekiem. Zadbaj o to, żeby pies się nie nudził i daj mu zajęcie. Zaproponuj mu różne wyzwania w postaci **zabaw węchowych, zdobywania pokarmu czy nauki przydatnych haseł i ciekawych sztuczek**.

Podstawą powinny być długie spacery, podczas których pies może **do woli węszyć**. To kolejny powód do codziennych wyjść z psem poza własne podwórko. Dla psa ogród jest jak przedłużenie domu, w którym nic się nie zmienia i nie dzieje. Nuda!

Podczas spaceru nie odciągaj psa od interesującego krzaczka, nawet jeśli stoi przy nim kilka minut. Dla niego to jak ciekawa książka lub przeglądanie mediów społecznościowych. Ważne też, żeby dać mu możliwość **swobodnej eksploracji**. W bezpiecznym miejscu odepnij smycz i pozwól psu poruszać się luzem. Jeśli nie macie wypracowanego przywołania i boisz się, że ucieknie, zapnij go na długą linkę treningową o długości 10, 15 lub 20 metrów.

Używanie nosa jest dla psa dużym wysiłkiem. Jeśli chcesz go zmęczyć, zamiast rzucać piłeczkę, zaproponuj zabawę węchową.

Dagmara Selent

Zdobywanie pożywienia

Chęć zdobywania pożywienia jest żywa u wszystkich psów, choć u każdego w innym stopniu. Są osobniki, które ze zwykłej miski nie lubią jeść i chcą się trochę wysilić. Inne wolą otrzymać większą część jedzenia w ramach zwykłego posiłku, bo jest im to niezbędne do poczucia bezpieczeństwa.

Jeśli trafił Ci się pracowity egzemplarz, karmę bytową wydawaj mu częściowo jako **nagrody w ramach treningu**. Mniej ambitny psiak też ucieszy się z urozmaicenia posiłku - mokrą karmę rozsmaruj na **macie do lizania** lub podaj w **zabawce typu kong**. Suche chrupki możesz schować w **macie węchowej**, zawinąć w ręcznik lub zabrać ze sobą na spacer, a tam rozrzucić **w trawie** lub schować w **korze drzewa**. Daj się ponieść wyobraźni!

Jak zwykle, obserwuj swojego psa i rób to, co mu służy. Uważaj tylko, żeby nie wpaść w przesadę i nie wrzucać go w deprivację pokarmową. Twój pupil ma mieć radochę ze zdobywania jedzenia, a nie czuć lęk i frustrację z powodu braku dostępu do pożywienia. Każda istota żywa ma prawo do jedzenia, wody i odpoczynku. **Nie na wszystko trzeba sobie zapracować.**

Gryzienie, żucie i lizanie

Gryzienie, żucie i lizanie to czynności, które działają na psy relaksująco i wyciszająco. Memlanie i noszenie czegoś w pysku pomaga im regulować emocje i pozbywać się napięcia.

Dagmara Selent

Właśnie dlatego psy, które źle znoszą samotność, niszczą przedmioty w domu pod nieobecność opiekuna. **To nie wynika ze złośliwości** - pies w ten sposób się po prostu **uspokaja**. Z tego samego powodu, gdy człowiek wraca do domu, niektóre czworonogi od razu biegną po zabawkę lub łapią leżącego w pobliżu kapcia - szukają sobie „smoczka”. Dzięki temu lepiej radzą sobie z ogromem radości i ekscytacji.

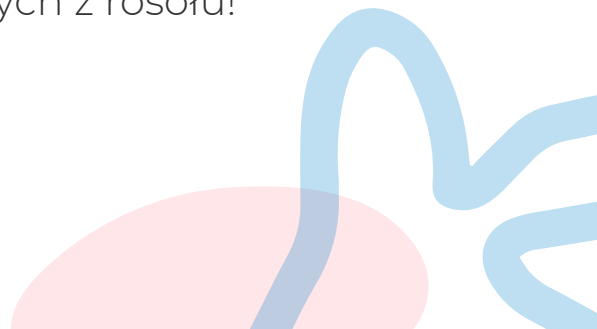
Potrzeba gryzienia jest szczególnie duża u szczeniaków. Dla nich to nie tylko forma radzenia sobie z emocjami, których w tym wieku mają mnóstwo, ale też sposób na poznawanie świata (przecież nie mają dłoni) i odczucie ulgi od swędzących dziąseł podczas ząbkowania.

Dbaj o to, żeby codziennie zaspokajać potrzebę ciamkania. Część posiłku wydaj na macie do lizania lub w gumowej zabawce. Warto, żeby pies miał stały dostęp do gryzaka, takiego jak drewno kakaowe, korzeń wrzośca czy poroże jelenia. Z rzeczy jadalnych, postaw na naturalne, niebielone gryzaki, takie jak suszone ścięgna i skóry, np. noski wieprzowe czy uszy wołowe. Rodzaj i wielkość gryzaka dostosuj do wieku i możliwości swojego psa. Pamiętaj, że zęby szczeniaków są delikatne i potrzebują miękkich produktów.

Nigdy nie podawaj psu kości poddanych obróbce termicznej!

Choć w sklepach zoologicznych wciąż można znaleźć gryzaki takie jak kurze łapki, to stanowią one **ogromne zagrożenie dla zdrowia i życia psa**. Podczas gotowania, suszenia i pieczenia, kości tracą swoją elastyczność i łamią się na ostre kawałki, które mogą poważnie uszkodzić przewód pokarmowy. Z tego powodu nie podajemy też psu kości wyjętych z rosołu!

Dagmara Selent

Łańcuch łowiecki

Psy to drapieżniki. Wiele ich naturalnych instynktów wynika właśnie z konieczności zdobywania pokarmu. Zachowania związane z polowaniem opisane zostały w tzw. łańcuchu łowieckim.

Wagmara Selent

Nie każdy pies będzie realizował wszystkie potrzeby z tego łańcucha. W drodze hodowli, człowiek celowo **wzmacniał niektóre jego ogniwa, a inne wygaszał**, w zależności od przeznaczenia danej rasy. Dzięki temu uzyskano osobniki, które specjalizują się w wykonywaniu określonych zadań, takich jak tropienie zwierzyny, zaganiaanie bydła czy pilnowanie stada. Właśnie z tego wynika też mniejsza lub większa **potrzeba współpracy z człowiekiem**.

Decydując się na psa, musimy wziąć pod uwagę przeznaczenie danej rasy i typowe dla niej potrzeby z łańcucha łowieckiego.

- ✿ Mając w domu aportera, takiego jak golden retriever, musimy być gotowi na to, że będzie kraść nasze skarpetki i tarzać się w każdej napotkanej na spacerze kałuży.
- ✿ Decydując się na psa stróżującego, z silnym instynktem terytorialnym, nie możemy złościć się, że szczeka na obcych ludzi zbliżających się do posesji.
- ✿ Border collie to rasa zaganiająca, z dużą potrzebą pracy i kontaktu z człowiekiem. Na nią najlepiej zdecydować się, gdy pasjonują nas psie sporty, bo bez odpowiedniego zajęcia, pies zacznie gonić rowerzystów i zaganiać dzieci.
- ✿ Maltańczyk ma wygaszone instykty łowieckie, a najlepiej czuje się w obecności człowieka. Szczególnie na jego kolanach. Jeśli jesteśmy ciągle zajęci, nieobecni i nie poświęcamy mu wystarczająco dużo uwagi, możemy spowodować problemy z lękiem separacyjnym.

I tak dalej, i tak dalej.

Potrzeby z łańcucha łowieckiego możemy zaspokajać poprzez odpowiednio dobrane zabawy, treningi i inne aktywności.

Dagmara Selent

Zabawa i pielęgnacja

Zabawa i eksploracja

Te dwie kwestie związane są nierozdzielnie z potrzebą ruchu, aktywności umysłowej i łańcuchem łowieckim. Wspólna zabawa jest też świetnym sposobem na zacieśnianie więzi i zwiększenie zaufania do opiekuna.

Totalną podstawą są długie spacery i aktywności dostosowane do charakteru psa, jego możliwości i preferencji. Zbuduj solidne przywołanie i/lub zaopatrz się w długą linkę, a potem pozwól psu na swobodną eksplorację terenu. **Nie pośpieszaj go**, niech sobie węszy i meandruje. To jego sposób na zdobywanie informacji.

Postaraj się, żeby część spaceru była **bardziej aktywna**. Wprowadź ciekawe zajęcia. Nie bądź tylko **balastem na drugim końcu smyczy!** Wspólne bieganie, nauka sztuczek, przeciąganie szarpakiem, zabawy węchowe, psie sporty... Możliwości jest mnóstwo. Wybierz to, co najbardziej lubicie i bawcie się dobrze!

Staraj się ograniczać zabawę w aportowanie.

Łapanie piłeczki jest dla psa najbardziej **pobudzającą i stresującą** czynnością, ponieważ wiąże się z elementem pogoni. Pamiętasz łańcuch łowiecki? Organizm psa produkuje wtedy adrenalinę i kortyzol, które utrzymują się jeszcze długo po zakończeniu pościgu. Dla niektórych psów zabawa w łapanie piłeczki może być wręcz uzależniająca.

Kilka rzutów raz na jakiś czas nie zaszkodzi, ale staraj się nie przesadzać, a po zabawie pomóż pupilowi się wyciszyć, np. wyrzucając w trawę kilka smakołyków, które może wywęszyć i zjeść, domykając w ten sposób łańcuch łowiecki.

Pielęgnacja

Psy lubią dbać o siebie poprzez wylizywanie się i tarzanie. Szczególnie, jeśli znajdą w trawie jakiś atrakcyjny zapaszek. To naturalne zachowania, których jako opiekun nie powinieneś blokować. Twoją rolą jest dbać o zdrowie psa - stan jego sierści, zębów i pazurów. Zaglądaj w uszy, kontroluj skórę, zabezpieczaj łapy przed mrozem. Pielęgnacja powinna być dostosowana do rasy psa. Kąpiele ogranicz do niezbędnego minimum - czyli do sytuacji, gdy wytarza się w kupie albo zanurkuje w podejrzanym bajorku.

**Nie zapominaj o szczepieniach i regularnym odrobaczaniu!
Zadbaj też o ochronę przed pchłami i kleszczami.**

Dagmara Selent

podsumowanie

Już wszystko przeczytane? Wspaniale! Możesz poklepać się po ramieniu. **To znaczy, że Ci zależy.**

To Ty, człowieku, sprawujesz kontrolę nad każdym aspektem życia Twojego psa.

To od Ciebie zależy, czy będzie naprawdę szczęśliwy i czy będzie się Wam dobrze razem żyło.

To duża odpowiedzialność, ale jeszcze większa radość. Mam nadzieję, że znajomość psich potrzeb pozwoli Ci świadomie podjąć decyzję o kupnie lub adopcji, lub - jeśli już masz pupila - pomoże Ci go lepiej zrozumieć i właściwie o niego zadbać.

Powodzenia!

Magdalena Szlent

